

LEREN & INNOVEREN

Zicht op verschillende rollen in kindcentra

Marco Snoek is sinds 2003 als lector Leren & Innoveren verbonden aan de Hogeschool van Amsterdam. Binnen dat lectoraat houdt hij zich bezig met professionaliteit en leiderschap van leraren en lerarenopleiders. Vanuit die rol wil hij graag bijdragen aan het versterken van professionals in het onderwijs, en ook in kindcentra.

‘Ik ben vooral bezig met de vraag: hoe kunnen we professionals handvatten geven om te zien “waar sta ik nu en waar wil ik heen”’, vertelt Marco Snoek. ‘Ook binnen kindcentra wil ik de mensen zicht geven op de verschillende rollen die er zijn, en hoe professionals zich daarin verder kunnen ontwikkelen.’

‘Op scholen en in kindcentra werken professionals. Zij zouden wat mij betreft meer de regie mogen nemen over de inhoud van hun werk’, vindt Snoek. ‘Als je werkt op een school of in een kindcentrum heb je een beroep waarin je je moet blijven ontwikkelen. Professionals die daar werken zijn sleutelactoren in de ontwikkeling van kinderen. Doorontwikkelen als professional is goed voor jezelf, maar ook voor de kinderen.’ De vraag is alleen hoe je dat dan doet, erkent Snoek. ‘Ik vind dat we in Nederland een veel te statisch beeld hebben van het beroep van leerkracht. Er wordt nog maar weinig nagedacht over de vraag: wat kunnen leraren worden? Net alsof ze al maximaal hebben geleerd en zich volledig hebben ontwikkeld op de dag dat ze hun beroepsopleiding hebben afgerond.’

‘Vanaf dag één geven we leer-

krachten de volle verantwoordelijkheid voor een groep of klas. Dat roept bij mij de vraag op: wat gebeurt er in die andere 40 jaar van hun werkzame leven? Hoe kunnen we leerkrachten die met volle energie beginnen, ondersteunen om die energie over 40 jaar nog steeds te hebben?’

Samenhangend beeld

Hetzelfde geldt ook voor de andere rollen binnen een kindcentrum, vermoedt Snoek. Hoog tijd voor het ontwikkelen van een gezamenlijk beroepsbeeld speciaal voor kindcentra? PACT voor Kindcentra denkt van wel.

Snoek: ‘Het gaat binnen kindcentra om de totale ontwikkeling van het kind en dus heb je nog meer dan in het onderwijs te maken met de relatie tussen kind en ouder. Daarvoor heb je meerdere expertises nodig, verdeeld over verschillende actoren. De vraag waarmee we in een 24-uurs werksessie (zie kader) aan de slag zijn gegaan, is hoe te komen tot een meer samenhangend beeld over hoe professionals kunnen acteren en zich ontwikkelen binnen een kindcentrum.’

‘We zijn op zoek gegaan naar een

Beroepsbeeld voor kindcentra

Een beroepsbeeld draagt bij aan een breed gedragen en gedeelde visie op de professionele wereld van het kindcentrum en een gemeenschappelijke taal ondersteunt de ontwikkeling van (medewerkers binnen) kindcentra, zo is de gedachte van PACT voor Kindcentra. Experts uit de wereld van kinderopvang, onderwijs, jeugdhulp, kindcentra, kennisinstituten en opleidingen gingen daarom in maart van dit jaar 24 uur met elkaar in conclaaf.

Tijdens dit interactieve proces werden bouwstenen geformuleerd voor een beroepsbeeld van medewerkers in een kindcentrum. Het beroepsbeeld heeft als uiteindelijk doel een wenkend perspectief te bieden voor zowel opleidingen als werkveld over de gewenste professionaliteit in een kindcentrum.

Zie ook www.pactvoorkindcentra.nl.

perspectief dat gedeeld wordt door onderwijs, kinderopvang en jeugdhulp. Daarbij hebben we gebruikgemaakt van het door mij en een aantal anderen ontwikkelde ‘beroepsbeeld voor een leraar’. Dat beroepsbeeld gaat over het beroep van leraar in het voortgezet onderwijs en over loopbaanmogelijkheden binnen dat beroep, maar is niet bedoeld als blauwdruk of als mal.’

‘Het beroepsbeeld moet uitdagen en inspireren tot verdere inkleuring op lokaal niveau. Omdat het goed gebruikt kan worden als startpunt voor dialoog, kan het ook prima dienen als basis voor de discussie over de professionele rollen die nodig zijn in een kindcentrum.’

Domeinen onderscheiden

‘In een kindcentrum is het primair proces diverser dan in het reguliere onderwijs’, vervolgt Snoek. ‘Het gevoel was dat we duidelijk domeinen moeten onderscheiden en de verhouding tussen het primair proces van de kinderopvang met die van het onderwijs en de jeugdhulp scherp moeten formuleren. Ook hebben we gekeken naar wat ver-

der aan expertises nodig is binnen een kindcentrum.’

‘Iedereen kan zich – ook binnen kindcentra – met een op de persoon toegespitst plan uiteindelijk ontwikkelen als expert’, verwacht Snoek. ‘De weg daarnaartoe, daar kan je het met je leidinggevende over hebben. Eigenlijk vormt het gesprek over de te nemen stappen de basis voor het personeelsbeleid van een kindcentrum.’

‘Het beroepsbeeld voor kindcentra is wat mij betreft dan ook bedoeld als een open model. Waarbij je per kindcentrum kijkt: wat past het best bij onze organisatie? Het opleggen van een vastgesteld stramien zal niet werken, ook omdat kindcentra zo enorm verschillend zijn. Maar ze kunnen allemaal aan de hand van dit beeld personeelsbeleid ontwikkelen en zo leidinggevend de mogelijkheid bieden mensen in hun ontwikkelingsproces te ondersteunen.’

‘Zo geef je alle professionals handvatten om een eigen ontwikkellijn uit te stippelen. En na te denken over welke rol ze kunnen pakken binnen hun kindcentrum. Dat maakt – daarvan ben ik overtuigd – dat mensen ook perspectief zien om hun passie en hun betrokkenheid vast te houden.’

PACT voor Kindcentra

Het programma PACT voor Kindcentra staat voor een ontwikkelomgeving voor kinderen van 0-12 jaar, waarin ieder kind meedoet, meetelt en leert, waarin professionals met plezier werken en waarin ouders, kinderen en medewerkers samen optrekken. Het realiseren van inclusieve kindcentra blijkt in de praktijk niet altijd eenvoudig. Daar helpt PACT voor Kindcentra door innovatie te stimuleren en kennis te delen; door (wetenschappelijke) onderbouwing van de meerwaarde van inclusieve centra te organiseren; door praktijk, wetenschap en beleid te verbinden; door te stimuleren dat de beweging van kindcentra regionaal verankerd wordt. Met als blijvend uitgangspunt de ontwikkelbehoefte van kinderen. Anki Duin, Gerdi Meyknecht en Maaïke Vaes, projectleiders, presenteren u telkens een opmerkelijk inzicht.